

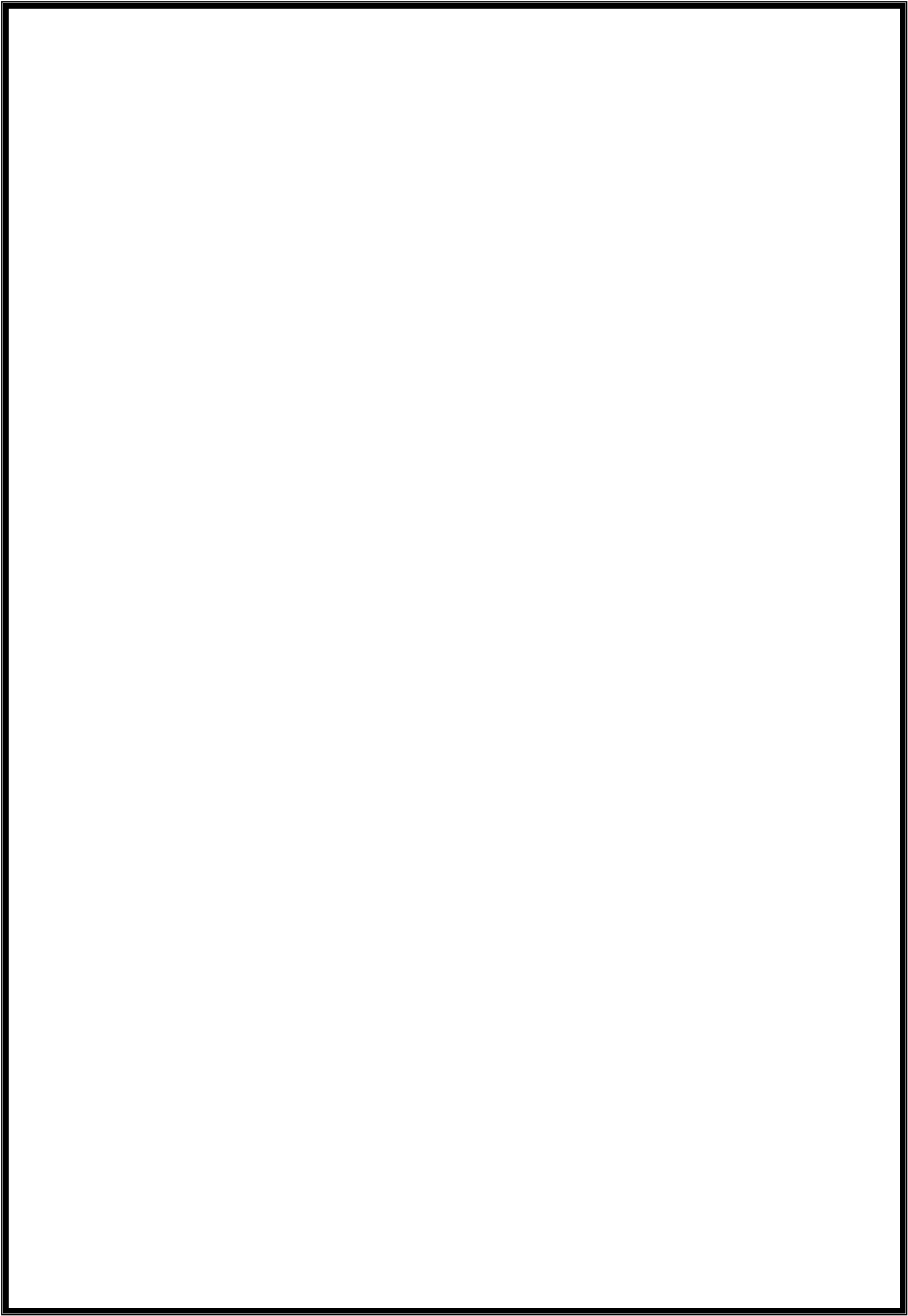
به نام او که زیباست و زیبایی را دوست دارد

عنوان :

بررسی ملاکهای خانواده برتر در اسلام

فهرست مطالب

۱	مقدمه.....
۲	خانواده متعادل.....
۴	شیوه زندگی.....
۵	خانواده برتر در قرآن.....
۷	برترین خانواده در اسلام.....
۸	اصالت خانوادگی.....
۹	دین و ایمان.....
۹	علم و دانش.....
۱۰	معنویت.....
۱۱	تقوا.....
۱۱	صبر و شکر.....
۱۲	رعایت حقوق یکدیگر.....
۱۲	مدیریت ایده آل.....
۱۳	مناسبات در روابط اسلامی.....
۱۵	احادیث.....
۱۶	منابع.....

● مقدمه :

اسلام، در روش تربیتی خود، انسان‌ها را به الگوها، ایده آل‌ها و نمونه‌های برتر توجه می‌دهد. تاثیر الگوها در ساخته شدن فرد و اجتماع برکسی پوشیده نیست. خانواده، کوچک‌ترین واحد اجتماعی است که سلول اولیه آن را زن و شوهر تشکیل می‌دهند.

خانواده، قانونی است مقدس که در سایه پیوند زناشویی دو انسان از دو جنس مخالف پایه گذاری شده و با پیدایش و تولید فرزندان کامل تر می شود.

در اسلام برای تشکیل خانواده، استانداردهایی معرفی شده است. هر قدر ارکان تشکیل دهنده خانواده با آن استانداردها منطبق باشند به همان مقدار از شایستگی و برتری برخوردار خواهند بود. در روایات، ویژگی‌های فراوان برای شایسته ترین زنان و مردان بیان شده است و در سیره معصومین (ع) نیز ارشاداتی وجود دارد که می‌توان از آنها خانواده های برتر و شایسته را شناخت. از این رو، به طور اجمال می‌توان گفت خانواده برتر از نظر اسلام، آن است که ارکان آن شایسته و منطبق با استانداردهای اسلامی باشد، مناسبات و روابطی منطبق با آموزه های دینی بر آنها حاکم باشد، خروجی آن انسانهایی شایسته و موثر در ساخته شدن جامعه ایده آل اسلامی باشد. و اما ملاک برتری، از نظر اسلام، مال و ثروت و مانند آن نیست که کسی به آنها ببالد و بگوید: ((نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا)) (سباء: ۳۵). از این رو، اگر خانواده ای را برخوردار یافتید نباید شگفت زده شوید ((فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ)) (توبه: ۵۵) زور و قوت مادی نیز معیار برتری نیست که کسی در ارزیابی افراد در خانواده ها بگوید: ((كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً)) (توبه: ۹) چنانکه برخورداری از قوم و قبیله و عشیره، جاه و مقام و شهرت نیز ملاک برتری نیست.

• خانواده متعادل :

خانواده متعادل خانواده ای است که اعضای آن از عهده وظایف و نقش های خود بر می آیند. اعضای خانواده در درون آن احساس آرامش، امنیت و رضایتمندی دارند و محیط خانواده را محیطی مطلوب می- دانند. شرایط برای پویایی، شکوفایی استعدادها و بروز توانایی ها در حد امکان برای تمامی اعضا فراهم می باشد و با تغییرات محیطی و اجتماعی رفتاری سازنده و مؤثر دارند در زیر خصوصیات خانواده متعادل در دو زمینه ارتباط با همسر و فرزندان مورد توجه قرار می گیرد:

همه افراد خانواده به تناسب موقعیت، شرایط و امکانات خویش، به اظهار نظر در امورخانه و دخالت در اداره آن می پردازند.

افراد خانواده ملاحظه و رعایت یکدیگر را نموده و قادر به بیان محبت، غم و رنج های خود به هم هستند. در این خانواده زن و شوهر یکدیگر را دوست دارند و پدر و مادر از نظر اخلاق، برخورد و رفتار برای فرزندان الگوی مناسبی هستند. بین اعضا خانواده به تناسب موقعیت و امکانات، تقسیم کار صورت می گیرد و هر فرد در مقابل کاری که دارد احساس مسئولیت می کند.

اساس اداره خانواده و روابط اعضا باهم اقتصاد خانواده، استفاده از تجربیات سالم و برنامه ریزی در جهت اوقات فراغت بر یک روش منطقی متکی است. خانواده دارای هدف های ارزشمندی است و کوشش اعضا و معمولاً در راستای این اهداف صورت می گیرد.

در خانواده انضباط لازم وجود دارد. انضباطی که از دورن افراد با آگاهی صورت می گیرد. در خانواده متعادل اعضا دارای حقوق و تکالیف نسبت به هم هستند و سعی می کنند به حقوق هم احترام بگذارند و آن را ادا نمایند مانند حق مشترک زن و شوهر نسبت به هم و حقوق اختصاصی مرد از زن و زن از مرد و حق فرزندان نسبت به والدین و حقوق والدین بر فرزندان در این خانواده به برنامه ریزی اهمیت می دهند و

اجرای برنامه ها با همکاری یکدیگر و اختصاص اوقات زندگی به کار، عبادت، معاشرت، خواب و استراحت مورد توجه است. در خانواده های متعادل زن و شوهر از نیازی های هم آگاه هستند و سعی در ارضاء این نیازها و پاسخ دادن به خواسته های یکدیگر دارند. در خانواده های متعادل روحیه زن توسط مرد و روحیه مرد توسط زن از طریق همدلی، دلجویی و بهره گیری از کلمات گرم و اثربخش تقویت می شود. ارتباط حسنه بین زن و شوهر و سایر اعضای خانواده و فضای آکنده از صمیمیت، صداقت و بالندگی در این خانواده دیده می شود. فرزندان خانواده برتر نمونه کاملی از تربیت شدگان مکتبی اند.

بهترین شیوه تربیتی را در خانواده برتر می توان سراغ گرفت. فرزندان در چنین خانواده ای از اول کودکی تربیت دینی و اخلاقی می شوند. راه و رسم خوب زیستن را می آموزند. با شخصیت و عزتمند بار می آیند و انسانی صالح می شوند و قدم به عرصه اجتماع می گذارند و منشأ آثار و برکات فراوان می شوند. تربیت دو رکن دارد: نخست عشق و عاطفه و دیگری علم و آگاهی؛ و زن و شوهر در خانواده برتر از هر دو رکن برخوردارند، آن ها از جهت عشق و محبت به فرزند و علاقه مندی به سرنوشت او ثروتمند هستند و از لحاظ علم و دانش از بالاترین اطلاعات برخوردارند. می دانند که کودک از نظر روانی چه خواسته هایی دارد و چگونه باید به خواسته هایش پاسخ داد. می دانند چگونه باید به کودک ابراز محبت کرد و چه مقدار باید به او محبت شود که لوس بار نیاید.

کودک در خانواده برتر مورد تکریم قرار می گیرد و با شخصیت بار می آید. به سؤالات او به صورت منطقی، مستدل و متناسب با میزان درک و فهم او پاسخ داده می شود. او در چنین خانواده ای شجاع بار می آید، چرا که زن و شوهر هرگز کودکشان را از موهومات نمی ترسانند.

• شیوه زندگی :

خانواده برتر در زندگی دارای سبک و شیوه ای ممتاز از دیگران است . زن و شوهر در چنین خانواده ای اهل کار و تلاش اند و برای آبادانی دنیا از هیچ کوششی دریغ نمی ورزند، ولی تمام جهت گیری های زندگی آنان به سمت و سوی زهد و ساده زیستی است ؛ روشی زاهدانه فقیرانه دارند و از دنیا به قدر کفاف و نیاز برداشت می کنند. در زندگی آنها اثری از اسراف و ریخت و پاش دیده نمی شود .

خانواده برتر در شیوه زندگی خود حد و اندازه را نگه می دارند، نعمتهای الهی را بی حساب و کتاب مصرف نمی کنند و آنها را ضایع نمی سازند. در زندگی آنها اثری از تجملات و تشریفات وجود ندارد. آنها کرامت انسانی خود را ارزشمندتر از آن می دانند که اسیر زرق و برق و تجملات دنیا شوند. نه اینکه نتوانند از امکانات دنیوی برخوردار باشند، بلکه دارایی و ناداری هیچ تغییری در شیوه زندگی آنها ندارد.

سلمان فارسی روزی فاطمه زهرا(ع) را با چادری پاره و پروصله از لیف خرما دید که به دیدار پدر بزرگوارش می رفت ، تعجب کرد و از شدت ناراحتی گریست و عرض کرد: دختران کسرا و قیصر در حریرند و دختر رسول خدا(ص) چادری ساده و پشمینه با دوازده وصله بر سر دارد؟!!

وقتی فاطمه (ع) به خدمت پدر رسید، شگفتی سلمان را مطرح کرد. رسول خدا(ص) (به سلمان فرمود: یا سلمان! اِنَّ اَبَتی در خانواده برتر چیزی جز خدا زن و شوهر را راضی نمی کند. از این رو، تمام جهت گیریهای زندگی آنها برای جلب رضایت خداوند است و گزینش شیوه زاهدانه در زندگی نیز به همین منظور است.

● خانواده برتر در قرآن

قرآن کریم بهترین الگوها را برای شناسایی خانواده برتر به جهانیان معرفی کرده است . خاندان حضرت ابراهیم (ع) از آن جمله است .

هنگامی که فرشته های الهی نزد حضرت ابراهیم (ع) آمدند و تولد حضرت اسحاق را به او بشارت دادند همسر اولش (ساره) نیز در آنجا حاضر و ایستاده بود، تبسمی بر لب داشت و ناظر بر این جریان بود؛ ترجمه آیه ۷۱-۷۳ سوره هود چنین است :

و زن او ایستاده بود. خندید. پس وی را به اسحاق و از پی اسحاق به یعقوب مژده دادیم . (همسر ابراهیم) گفت : ای وای بر من ، آیا فرزند آورم با آنکه من پیرزنم و این شوهرم پیرمرد است ؟ واقعا این چیز عجیبی است . گفتند: آیا از کار خدا تعجب می کنی ؟ رحمت خدا و برکات او بر شما خاندان (رسالت) باد، بی گمان ، او ستوده ای بزرگوار است .

این آیات افزون بر معرفی حضرت ابراهیم (ع) برجستگیهای اخلاقی و معنوی همسران آن حضرت را نیز تبیین می کنند .

در آیه ای از قرآن کریم می خوانیم :

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ .

در قرآن کریم نمونه هایی از خانواده برتر معرفی شده است از جمله : خانواده حضرت مریم (ع) را برتر دانسته شده و از آن به «آل عمران» یاد می شود . در این خانواده برتر دو بانو یعنی حضرت مریم و مادرش به عنوان صفوه و برگزیده الهی به جهانیان معرفی شده اند. حضرت مریم با آن

همه کمالاتی که قرآن کریم گوشه هایی از آن را ذکر کرده، دست پرورده مادری نمونه است که او را به پناه خدا سپرد، خدا هم به او پناهندگی داد.

قرآن کریم داستانش را در سوره آل عمران آیات ۳۵-۳۷ چنین ترسیم کرده است :

چون زن عمران گفت : پروردگارا، آنچه در شکم خود دارم نذر تو کردم تا آزاد شده (از مشاغل دنیا و پرستشگر تو) باشد، پس از من بپذیر که تو خود شنوای دانایی . پس چون فرزندش را بزاد، گفت : پروردگارا، من دختر زاده ام - و خدا به آنچه او زاییده داناتر بود - و پسر چون دختر نیست و من نامش را مریم نهادم و او و فرزندانش را از شیطان رانده شده به تو پناه می دهم . پس پروردگارش وی (مریم) را با حسن قبول پذیرا شد و او را خود حضرت مریم (ع) نیز مادری است نمونه و فرزندی چون حضرت عیسی (ع) را تربیت کرد.

وقتی حضرت زکریا نزد مریم می آمد، او را در محراب عبادتش می یافت در حالی که نزد او غذاهای بهشتی بود: ((فَلَمَّا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا...)) (آل عمران : ۳۷) و همه این کمالات و کرامتها از آن حضرت مریم است .

نمونه دیگر خانواده برتر در قرآن، خانواده حضرت یحیی (ع) است . او نمونه ای از فرزندی صالح در خانواده ای شایسته است . خانواده حضرت موسی (ع) نیز از این جمله است . چنان که همسر او دختر حضرت شعیب (ع) دارای صلاحیتهای اخلاقی و معنوی فراوانی است که قرآن کریم نجابت و حیای او را ستوده است (فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ...)

● برترین خانواده در اسلام

اسلام، اهل بیت پیغمبر اکرم (ص) را به عنوان نمونه ای کامل از خانواده برتر معرفی و صلاحیت الگویی آن را برای جهانیان امضا کرده است. خداوند سبحان این خانواده را از هرگونه رجس و پلیدی مبرا دانسته است. آیه شریفه ((أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا)) (احزاب: ۲۳)، خطاب به همین خانواده است.

آیه مباهله (آل عمران: ۶۱) در باره اعضای این خانواده وارد شده و عظمت مقامات معنوی و عرفانی آنان را به نمایش گذاشته است. سوره انسان فضیلت‌های آنان را ستوده است و خلاصه جای جای قرآن از فضایل و ویژگی‌های آنان سخن گفته است.

این خانواده از پیوند ملکوتی وجود نازنین حضرت علی (ع) و فاطمه اطهر (ع) تشکیل شده است و آن دو مصداق اتم انسان کامل و ایده آل هستند. علی (ع) و فاطمه (ع) کفو یکدیگرند؛ اگر علی (ع) نبود فاطمه (ع) در عالم همتایی نداشت و اگر فاطمه (ع) نبود برای علی (ع) کفوی نبود. پیوند آن دو در آسمانها و نزد عرشیان برقرار شد و در جمع زمینیان تحقق عینی یافت.

رسول خدا (ص) در جریان ازدواج آن دو وجود عرشی، آنان را اسوه و الگوی امت خویش خواند و فرمود:

زندگی علی (ع) و فاطمه (ع) سراسر الگوست. همسر داری علی (ع)، مدیریت او در خانه و خانواده، شوهرداری فاطمه (ع)، خانه داری و تربیت فرزند او در عالم نظیر ندارد و تا قیامت برای جهانیان نورافشانی می کند.

حال با توجه به اینکه اهل بیت پیامبر اکرم (ص) از نظر اسلام برترین خانواده شمرده می شوند، باید این خانواده برای همگان الگو قرار گیرند و خانواده‌های اسلامی برای رشد و تعالی خود و دستیابی به زندگی ایده آل و مکتبی تمام حرکات و سکنات و جهت گیریهای خود را با آن هماهنگ سازند امام علی (ع) پیروان خود را به اهل بیت و الگوگیری از آنان فرا خوانده، می فرماید:

به اهل بیت پیامبر بنگرید، از آن سمت که آنها گام برمی دارند منحرف نشوید و قدم به جای قدمشان بگذارید، آنها هرگز شما را از جاده هدایت بیرون نمی برند و به پستی و هلاکت باز نمی گردانند. اگر سکوت کنند سکوت کنید و اگر قیام کردند قیام کنید، از آنها پیشی نگیرید که با این توضیح برخی از ویژگیهای خانواده برتر را از دیدگاه اسلام ذکر می شود:

• اصالت خانوادگی :

اولین ویژگی خانواده برتر در اسلام ، اصالت خانوادگی و اصل و نسب پاکیزه است . اصلاّب ارزشمند پدران و دامنه‌های مطهر و پاک مادران که به هیچ گونه پلیدی آلوده نشده اند، چنان که در زیارتنامه امام حسین (ع) می خوانیم : أَشْهَدُ أَنَّكَ كُنْتَ نُورًا فِي الْأَصْلَابِ الشَّامِخَةِ وَالْأَرْحَامِ الْمُطَهَّرَةِ [الطَّاهِرَةِ] لَمْ تُنَجِّسْكَ الْجَاهِلِيَّةُ بِأَنْجَاسِهَا « شهادت می دهم که تو از گوهرهای پاک و از ارحام مطهری . جاهلیت به ناپاکیهایش شما را آلوده نساخت و لباسهای ناپاک خود را براندام شما نپوشاند.»

امام علی (ع) هم به مالک اشتر توصیه می فرماید که برای گزینش فرماندهان لشکر اسلام بر ویژگی اصالت و شرافت توجه بنماید.

• دین و ایمان :

خانواده ای برتر است که هر کدام از ارکان آن از ویژگی دین و ایمان و اعتقادات ناب برخوردار باشد. ترجمه آیه ۲۲۱ سوره بقره چنین است :

زنان مشرک را تا ایمان نیاورده‌اند، به زنی مگیرید و کنیز مومن بهتر از آزاد زن مشرک است. هرچند زیبایی او شما را به شگفت آورد و به مردان مشرک تا ایمان نیاورده اند زن مومن ندهید و برده مومن بهتر از آزاد مرد مشرک است ، هر چند شما را به شگفت آورد.

در جایی دیگر، قرآن کریم از همسر حضرت نوح و حضرت لوط یاد می کند که تحت سرپرستی آنان بودند. ولی عاری از ایمان بودند و از نظر مکتبی و فرهنگی خیانت کردند و به پیامبر خویش ایمان نیاوردند. قرآن این دو زن را الگوی مردم بد معرفی کرده ، می فرماید:

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَةً نُّوحٍ وَامْرَأَةً لُّوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِّنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا...

• علم و دانش :

ارکان تشکیل دهنده خانواده برتر از لحاظ علم و آگاهی دارا و ثروتمند هستند. در این خانواده، زن افزون بر اطلاعات و آگاهیهای مذهبی به عنوان همسر، مادر، مدیر و کدبانوی خانه، از آگاهیهای لازم زندگی نیز برخوردار است . راه و رسم شوهرداری و خانه داری را به خوبی می داند و به وظایفی که شرع مقدس بردوش او نهاده ، واقف است و از لحاظ رشد عقلی و فکری به درجه ای رسیده است که نیازی به امر و نهی ندارد. رسول خدا (ص) می فرماید:

بهترین دختران (برای ازدواج) کسانی اند که از عقل و ادب برخوردارند و شما به امر ونهی او نیازی نمی یابید.

مرد چنین خانواده‌ای نیز افزون بر اطلاعات دینی، به عنوان مدیر و سرپرست خانواده، شوهر و پدر از آگاهیهای لازم برخوردار است و به وظایفی که اسلام بر عهده اش نهاده، به خوبی آشناست.

• معنویت :

زن و شوهر در خانواده برتر سرشار از معنویت اند. زندگی آنان صحنه ذکر و یاد خداست. اهل تهجد و شب زنده داری، تلاوت قرآن، دعا و مناجات، راز و نیاز، توبه و استغفار و مانند آن هستند. نمونه همسرانی که معنویت بر زندگیشان حاکم بود حضرت علی (ع) و حضرت فاطمه (س) می باشند. امیر المومنین در هنگام نماز از فرط تضرع و خشوع مدهوش می شدند به گونه ای که همه فکر می کردند جان سپرده اند و پیامبر (ص) در مورد عبادت حضرت زهرا (س) می فرمایند:

وقتی دخترم فاطمه در محراب عبادت قرار می گیرد، همچون ستاره ای برای ملائکه آسمان می درخشد و خداوند بزرگ به آنان می گوید: ای ملائکه من! به بهترین بنده من فاطمه بنگرید، او در مقابل من ایستاده و از خوف من تمامی وجودش می لرزد و با تمامی حضور قلب خویش عبادت می کند.

• تقوا :

قرآن کریم ، تقوا را معیار برتری معرفی کرده و کسانی را که از خدا پروای بیشتری دارند گرامی تر می-شمارد. «إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقِيكُمْ»

بر همین اساس هر خانواده ای که در رعایت تقوای الهی پیشتازتر باشد از لحاظ الگویی، برتر شمرده می شود. در خانواده برتر زن و شوهر متقی و خداترس هستند. حد و مرزهای الهی را مراعات می کنند.

اسلام در تشکیل خانواده بر این ویژگی تاکید کرده است و مردی را شایسته همسری می داند که پارسا باشد و از گناہانی مانند زنا، شرابخواری و گناہان علنی دوری کند. شخصی درباره ازدواج دخترش با امام حسن مجتبی (ع) مشورت کرد حضرت فرمود:

دخترت را به ازدواج مردی باتقوا درآور؛ چرا که او اگر دخترت را دوست بدارد، احترامش می گذارد و اگر به او علاقه نداشته باشد به او ستم نخواهد کرد.

• صبر و شکر :

در خانواده برتر هیچ کدام از زن و شوهر در برابر سختیهای زندگی جزع و بی تابی نمی کنند. آنها ناملایمات زندگی را هدیه های خدا بر خویش می شمارند، در وقت دارایی خدا را سپاس می گویند و هنگام نداری و فقر صبوری می کنند.

روزی رسول خدا(ص) به منزل دخترش فاطمه (ع) آمد، او را دید که روی زمین نشسته، با دستی فرزندش را در آغوش گرفته، شیر می دهد و با دستی دیگر گندها را با آسیاب دستی آرد می کند، اشک در چشمانش حلقه زد و فرمود:

دخترم! تلخیها و مشکلات دنیا را به یاد شیرینی و سعادت بهشت بر خود گوارا ساز!

• رعایت حقوق یکدیگر :

در خانواده برتر زن و مرد با رعایت احترام متقابل به حقوق یکدیگر توجه کامل دارند در چنین خانواده ای هر یک از اعضا به وظیفه خود آشنا و به انجام آن پایبند است.

• مدیریت ایده آل :

زن و شوهر در خانواده برتر به جهت برخورداری از سه ویژگی دانش ، مهارت و اخلاق ، خانه و خانواده را به بهترین شکل ممکن اداره می کنند. در چنین خانواده ای ، مرد مدیری لایق و کاردان ، پرتلاش ، قاطع و جدی درکار است . او هزینه زندگی را از طریق حلال تامین می کند. همسررداری او ایده آل است . مدیریت او بر مبنای تحکم و زورگویی نیست . حامی خانواده است و در ارشاد و هدایت و حمایت اعضای خانواده سنگ تمام می گذارد و آنان را به سوی معنویات و سعادتشان سوق می دهد. چنان که قرآن کریم درباره اسماعیل صادق الوعد می فرماید:

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ... (نحل : ۹۰)

زن نیز در ایفای سه وظیفه اصلی «شوهر داری»، «خانه داری» و «نقش مادری» اسوه است. او در هر سه حوزه همچون شویش از دانش، مهارت و اخلاق برخوردار است.

بی تردید از جمله آسیبهای جدی در بسیاری از خانواده ها این است که زن و شوهر قدرت مدیریت ندارند و یا در مدیریت خانه و خانواده عاجزند. بنیان چنین خانواده هایی سست است و احتمال نزاع و کشمکش و تزلزل در آن فراوان است. در این خانواده ها یا زن قربانی سوء مدیریت مرد قرار دارد و یا مرد از ناحیه سوء مدیریت زن در خانه آسیب جدی می بیند و یا فرزندان قربانی سوء مدیریت زن و شوهراند.

• مناسبات در روابط اسلامی :

در خانواده برتر بهترین نوع مناسبات و روابط وجود دارد. برخی از ویژگیهای رفتاری زن و شوهر در خانواده برتر عبارت است از:

یک. احترام متقابل : در خانواده برتر زن و شوهر شخصیت یکدیگر را گرامی می دارند، در این خانواده به زن به عنوان رکنی از خانواده بالاترین احترام نثارش می شود و مرد نیز به عنوان رکن دیگر از برترین جایگاه شخصیتی برخوردار است.

در آموزه های اسلامی سفارش شده است ؛ هرکس زنی را به همسری می گیرد باید گرامی اش بدارد و او را با اذیت و آزار و ستمگریهایش خرد نکند و شخصیت و کرامت انسانی او را ضایع نسازد. او باید محترم باشد و در خانه دلبری کند و مایه اذیت و آزار زبانی و مانع آن قرار نمی دهد و در هر حال از او اطاعت می کند بسیار سعادت مند شمرده شده است .

دو. خوش اخلاقی : در خانواده برتر زن و شوهر بهترین مراتب خوش اخلاقی را به یکدیگر
نثار می کنند. آغوش گرم محبت آنها برای یکدیگر باز است . بارویی گشاده و لبی خندان یکدیگر را
ملاقات می کنند. پاکیزه سخن می گویند و هرگز یکدیگر را مورد آزار و زبانی و اهانت قرار نمی دهند.

مرد، از بهترین مردان در ابراز محبت و لطف و خوش اخلاقی نسبت به همسر شمرده می شود. چنانکه
رسول خدا(ص) خانواده برتر آنچنان متخلق به اخلاق الهی است که اقوام و خویشان ، همسایگان
، دوستان و آشنایان و مجموعه های ایمانی از خوش اخلاقی و لطف و صفای آنان بهره مند می شوند و
آنها را الگو قرار می دهند.

سه . رعایت حقوق یکدیگر: در خانواده برتر نه مرد زبان به شکایت می گشاید و از همسرش در
پایمال کردن حقوق خویش و انجام وظیفه نکردن او گله می کند و نه زن .

حدیث (۱) رسول اکرم صلی الله علیه و آله:

خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ وَأَنَا خَيْرُكُمْ لِأَهْلِي مَا أَكْرَمَ النِّسَاءَ إِلَّا كَرِيمٌ وَلَا أَهَانَهُنَّ إِلَّا لَئِيمٌ؛

بهترین شما کسی است که برای خانواده اش بهتر باشد، و من از همه شما برای خانواده ام بهترم، زنان را گرامی نمی دارد، مگر انسان بزرگوار و به آنان اهانت نمی کند مگر شخص پست و بی مقدار.

نهج الفصاحه ص ۴۷۲ ح ۱۵۲۰

حدیث (۲) رسول اکرم صلی الله علیه و آله:

الرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُمْ فَالْمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ عَلَى أَهْلِ بَيْتِ بَعْلِهَا وَوَلَدِهِ وَهِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْهُمْ

مرد، سرپرست خانواده است و درباره آنان از او سؤال می شود و زن، سرپرست خانه شوهرش و فرزندان اوست و درباره آنان از وی سؤال می شود.

مجموعه ورام ج ۱ ، ص ۶

حدیث (۳) رسول اکرم صلی الله علیه و آله:

خَيْرُ الرِّجَالِ مَنْ أُمَّتِي لَا يَتَطَاوَلُونَ عَلَى أَهْلِيهِمْ وَيَحْنُونَ عَلَيْهِمْ وَلَا يَظْلِمُونَهُمْ؛

بهترین مردان امت من کسانی هستند که نسبت به خانواده خود خشن نباشند و اهانت نکنند و دلسوزشان باشند و به آنان ظلم نکنند.

مکارم الأخلاق ص ۲۱۶

منابع :

١. اصول کافی / ج ٦ / ص ٥٤

٢. سبأء / ٣٥

٣. توبه / ٩

٤. آل عمران / ٣٣

٥. قصص / ٢٥

٦. احزاب / ٢٣

٧. زیارت اربعین

٨. تحریم / ١٠

٩. حجرات / ١٣